

T.C.
HAKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU

Sayı : 87742275-010.07.02-0298-2012/118/7349
Konu : Bireysel başvuruların mahkemeler tarafından
iletilmesinde yaşanan aksaklıklar

24/02/2014

...CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA
... BÖLGE İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA
...ADLİ YARGI İLK DERECE MAHKEMESİ ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Bilindiği üzere, 07/05/2010 tarihli ve 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 18'inci maddesiyle getirilen düzenlemeyle 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 148'inci maddesinde yapılan değişiklik sonucunda; herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Buna ilişkin olarak 30/03/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ve 12/07/2012 tarihli ve 28351 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nde Anayasa Mahkemesine yapılacak bireysel başvuruya ilişkin ayrıntılı hükümlere yer verilmiştir.

Mevzuat hükümleri çerçevesinde Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapılabilmesi ile ilgili olarak Kurulumuzun İnternet sayfasında 21/09/2012 tarihli ve B.03.1.HSK.0.70.12.04-010.07.02-298-2012/661/49004 sayılı "*Mahkemelerce bireysel başvuru formlarının alınmasında ve gönderilmesinde izlenecek usul ve yöntem*" ve 23/10/2012 tarihli ve B.03.1.HSK.0.70.12.04-010.07.02-298-2012/740/54532 sayılı "*Bireysel başvuru işlemleri*" konulu duyurular yapılmıştır.

Ancak mahkemeler yoluyla yapılan bireysel başvuruların Anayasa Mahkemesine iletilmesi sürecinde, başvuranların bazı sorunlarla karşılaştıkları ve bunların bireysel başvuruların başlamasından itibaren bir yılı aşkın süre geçmesine rağmen hala çözülemediği Anayasa Mahkemesinin 13/01/2014 tarihli ve 82511857-2014/641.99-5/263 sayılı yazısı ile Kurulumuza bildirilmiştir.

Anılan sorunların en kısa sürede çözümü, insan haklarının uluslararası standartlarda korunmasında önemli bir mekanizma olan bireysel başvurunun "*etkinliği ve etkililiği*" açısından hayati nitelik taşımaktadır.

Bu itibarla, Anayasa Mahkemesine mahkemeler kanalıyla yapılacak bireysel başvurularda yaşanan sorunların çözümü ile emek, zaman ve hak kayıplarına sebebiyet verilmemesi bakımından;

1- Bireysel başvurular, Kanunda ve İçtüzükte belirtilen şartlara uygun biçimde İçtüzük ekindeki ve Anayasa Mahkemesinin İnternet sitesinde yayımlanan başvuru formuna uygun olarak Anayasa Mahkemesine şahsen yapılabileceği gibi diğer mahkemeler ya da yurtdışı temsilcilikler vasıtasıyla da yapılabileceğinden ve bireysel başvuruya konu mahkeme kararının verildiği mahkeme vasıtasıyla başvuru yapılması zorunluluğu da bulunmadığından

başvuru yapılan mahkemece sırf bu sebeple bireysel başvuruya ilişkin formun geri çevrilmemesi,

2- Cumhuriyet başsavcılıkları aracılığıyla başvuru yapılmasının da yukarıda belirtilen İçtüzük hükmüne aykırı olacağının bilinmesi,

3- Bireysel başvurunun süresinde yapılıp yapılmadığının tespiti açısından bireysel başvuru evrakı üzerinde havale tarihinin bulunması ve ayrıca başvurucunun imzasını taşıyan alındı belgesinin düzenlenmesi ve bir suretinin başvuru evrakına eklenmesi,

4- Bireysel başvuru dosyalarının ivedi olarak incelenebilmesi ile gerekli işlemlerin yapılması konusunda gecikmelere, hak kayıplarına ve mükerrer başvuru kayıtlarına sebebiyet verilmemesi bakımından, başvuru formu ve eklerine ilişkin kabul edilebilirlik ya da esasa ilişkin herhangi bir inceleme ve değerlendirme yapılmaksızın bireysel başvuru evraklarının tümünün taranarak UYAP ortamında ve ayrıca evrak asıllarının da mahkeme tarafından posta yolu ile ivedi olarak Anayasa Mahkemesine gönderilmesi,

5- Bireysel başvuru işlemlerinin hukuk, ceza ve idari yargı muhabere (Giden Evrak Oluşturma) ekranlarında bulunan “*Yeni Bireysel Başvuru Gönderme Evrakı*” şablonu üzerinden yapılması ve belgelerin UYAP ortamında gönderilmesi durumunda dağıtım biriminin “*Anayasa Mahkemesi Bireysel Başvuru Bürosu*” olarak seçilmesi, (Bahse konu ekran sabit olarak gelmekte olup kullanıcı tarafından değiştirilemeyecektir.),

6- Zabıt kâtabi veya yazı işleri müdürü tarafından başlatılan evrak onay sürecinin ilgili mahkeme hâkimleri tarafından bekletilmeden tamamlanması,

7- Anayasa Mahkemesince talep edilmeden bireysel başvuru konusu yapılan karara ilişkin dava dosyanın aslının gönderilmemesi, Mahkemece bir belge istenildiğinde de dosyanın tamamının değil, sadece istenilen belgenin gönderilmesi,

8- Bireysel başvuruda bulunan kişi tarafından talep edilmesi halinde nihai karar, tebliğ alındısı vb. belgelerin “*Aslı gibidir*” tasdiki yapılarak başvurucuya verilmesi,

9- Bireysel başvuru harcının maliye veznelerine ve ayrıca adliyelerde bulunan harç tahsil etmeye yetkili herhangi bir vezneye yatırılmasının sağlanması,

10- Anayasa Mahkemesine yapılan bireysel başvurularda başvuru harcı ve başvuru evraklarının mahkemeler vasıtasıyla Anayasa Mahkemesine ulaştırılması için gerekli olan posta gideri haricinde herhangi bir ödeme ve posta gideri talep edilmediğinden ayrıca avans gideri olarak PTT hesaplarına para yatırılmaması ve başvuru dosyalarına posta pulu eklettilmemesi,

Hususlarında gerekli dikkat ve özenin gösterilmesini, keyfiyetin merkez ve mülhakatta bireysel başvuru ile ilgili birimlere duyurulmasını rica ederim.

Ahmet HAMSİCİ

Başkanvekili